

Úvod

- Kategorie osob pobývajících na území státu
- 1. Státní občané
- 2. Cizinci
- 3. Bezdomovci

Vývoj pojmu azyl

- Asylon – řečtina = označení něčeho, co nemohlo být zabaveno
- Později souvisí se svatyněmi, které byly spravovány kněžími a nevztahovala se na ně světská moc
- 15/16 stol. – zakládání stálých diplomatických misí – vznik institutu diplomatického azylu

Diplomatický azyl

- Diplomatický azyl – vyslanec zosobňoval svého vládcu a mohl udělovat ochranu každé osobě na území velvyslanectví, princip exterritoriality
- Dnes země Latinské Ameriky, ochrana pouze z důvodu politického pronásledování (Dohoda o poskytování azylu, Havana, 1928, Konvence o poskytnutí politického azylu, Montevideo, 1933, Konvence o poskytnutí politického azylu, Caracas, 1954)

Územní azyl

- Územní azyl – vyhrazen politickým a náboženským provinilcům, poskytován na území státu

Všeobecná deklarace lidských práv

- Čl. 14 „ Každý má právo v jiných zemích hledat a požívat v nich azyl před pronásledováním.“
- **1951- Úmluva o právním postavení uprchlíků** – obsahuje časové omezení a doložku o územní působnosti
- 1951 – zřízení UNHCR – Resoluce Valného shromáždění
- 1967 – Protokol- zrušil časovou hranici ŽK

Vývoj v České republice

- 498/1990 Sb., o uprchlících
- 1991 – přistoupení k ŽK – 208/1993 Sb.
- 325/1999 Sb., o azylu
- 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR

- 71/1967 Sb., o správním řízení
- 40/1993 Sb., o nabytí a pozbytí státního občanství
- 283/1991 Sb., o Policii ČR

Mezinárodní smlouvy

■ **Mezinárodní smlouvy**

- Mezinárodní pakt o občanských a politických právech
- Evropská úmluva o ochraně lidských práv a svobod
- Úmluva o právech dítěte
- Úmluva o odstranění všech forem rasové diskriminace
- Readmisní smlouvy (SR, Německo)
- Právo EU (Dublinská konvence)

Hmotně právní vymezení azylu

- **1. Definice pojmu uprchlík** (§ 12) =cizinec, který má odůvodněný strach z pronásledování z důvodů
 - Rasy
 - Náboženství
 - Národnosti
 - Příslušnosti k sociální skupině
 - Zastávání politických názorů
- Ve státě, jehož státní občanství má

Azyl za účelem sloučení rodiny

(§13) – uděluje se rodinnému příslušníku azylanta v případě v případě hodném zvláštního zřetele.

Rodinným příslušníkem se pro účely sloučení rodiny se rozumí:

- a) manžel azylanta,
- b) svobodné dítě azylanta mladší 18 let, nebo
- c) rodič azylanta mladšího 18 let.

Humanitární azyl

- 3. Humanitární azyl (§ 14) - v případě hodném zvláštního zřetele, institut správního uvážení

UNHCR

4. Rozhodnutí UNHCR (§ 90) – institut správního uvážení

Řízení o udělení azylu

- Zvláštní druh správního řízení
- Rozhodujícím správním úřadem je Ministerstvo vnitra
- Další osoby vstupující do řízení:

- UNHCR, nevládní organizace, právní zástupci (plná moc- ověřený podpis)

1. Fáze – prohlášení o úmyslu požádat o azyl

- lze podat na:
 - Policii ČR
 - MV
 - Cizinci je uděleno vstupní vízum
 - Je povinen strpět identifikační úkony a zdravotní prohlídku
 - Pobyť v přijímacím středisku
 - POZOR – není zahájeno správní řízení!

2. Fáze – samotné řízení o udělení azylu

- Zahájení – zásada dispoziční, žádost má podobu dotazníku
- Lhůta pro vydání rozhodnutí :90 dnů
- Důkazní prostředky: pohovor a listinné důkazy, zvláštní úlohu má čestné prohlášení
- Pobyť cizince v pobyťovém středisku nebo soukromí

Formy správního rozhodnutí

- A) zastavení řízení
- B) udělení azylu
- C) zamítnutí žádosti

B) Udělení azylu

- Cizinec je oprávněn pobývat na území ČR (režim trvalého pobytu)
- Má právo na diplomatickou ochranu ze strany ČR
- Je mu vydán cestovní doklad ČR
- Státní integrační program
 - A) bydlení (do té doby pobyť v integračním středisku)
 - B) kurzy českého jazyka
 - C) pomoc při hledání zaměstnání

Úloha tzv. trvalého řešení – možnost podat žádost o udělení státního občanství po splnění zákonem daných podmínek

c) Zamítnutí žádosti

- Oznámení správního rozhodnutí je zároveň okamžikem nabytí právní moci , správní řízení je tedy jednoinstanční
- 1. Opravný prostředek =**ŽALOBA** v režimu správního soudnictví
- Rozhoduje krajský soud, místní příslušnost určena podle pobytu žalobce
- Lhůta k podání: 15 dnů
- Podaná žaloba má odkladný účinek
- 2. **Kasační stížnost** – rozhoduje NSS Brno

